

ประมวลรายวิชา

THZ1302 แนวทางการศึกษาวรรณคดีไทย

ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2569

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ภัทร์ บุญฮอก

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำอธิบายรายวิชา

ความรู้พื้นฐานทางวรรณคดี ศัพท์วรรณคดี ความหมายและลักษณะของวรรณคดีไทยประเภทต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับสังคมไทยในแง่มุมต่างๆ หลักการและการฝึกอ่าน วิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่าวรรณคดีไทยทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งวรรณคดีโบราณและวรรณคดีสมัยใหม่

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs)

CLO1 บอกความหมายและอธิบายความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ศัพท์วรรณคดีไทยและลักษณะของวรรณคดีไทยได้

CLO2 วิเคราะห์ลักษณะของวรรณคดีไทยประเภทต่าง ๆ ที่เลือกศึกษาได้

CLO3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับสังคมไทยในแง่มุมต่าง ๆ ได้

CLO4 วิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่าวรรณคดีไทยอย่างมีหลักการ ทั้งกลุ่มร้อยแก้วและร้อยกรอง จากตัวบทวรรณคดีโบราณ และวรรณคดีสมัยใหม่ได้

รูปแบบการเรียนการสอน วัน เวลาและสถานที่เรียน

การเรียนการสอนรูปแบบ SSRU Flip and Flow โดยผสมผสานรูปแบบ On-demand และ On-site โดยให้นักศึกษาศึกษด้วยตนเองในรูปแบบ On-demand มาก่อนเรียน On-site

การเรียนในรูปแบบ On-site ทุกวันพฤหัสบดี ตามวันและเวลา ดังนี้

หมู่เรียนที่ 1 – 13.00 – 16.00 น. ห้อง 1141 ชั้น 5 อาคารกรรณารักษ์พัฒน์*

หมู่เรียนที่ 2 – 9.00 – 12.00 น. ห้อง 1142 ชั้น 5 อาคารกรรณารักษ์พัฒน์*

*บางสัปดาห์อาจปรับเปลี่ยนเวลาและรูปแบบเป็น online ตามความเหมาะสม

ติดต่อผู้สอน

ห้องพัก 1155 ชั้น 5 อาคารกรรณารักษ์ คณะครุศาสตร์

Line ID: saraanpop อีเมล saranpat.bo@ssru.ac.th

รายละเอียดการเรียนรายสัปดาห์

สัปดาห์ ที่	วัน เดือน ปี	ภาค	หัวข้อ
1	16 ก.ค. 69	<u>ภาคที่ 1</u> ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ วรรณคดี	ความหมาย ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการ เรียนวรรณคดี
2	23 ก.ค. 69		ศัพท์ในวรรณคดีไทย ขนบและคติความเชื่อใน วรรณคดีไทย
3	30 ก.ค. 69	หยุดวันเข้าพรรษา	
4	6 ส.ค. 69	<u>ภาคที่ 2</u> รู้จักวรรณคดีไทย ประเภทต่าง ๆ	วรรณคดีमुखปาฐะ
5	13 ส.ค. 69		วรรณคดีนิราศ
6	20 ส.ค. 69		นวนิยายและเรื่องสั้น
7	27 ส.ค. 69		วรรณคดีคำสอน (วิทยากร)
8	3 ก.ย. 69	สอบกลางภาค	
9	10 ก.ย. 69	<u>ภาคที่ 3</u> ความสัมพันธ์ระหว่าง วรรณคดีกับสังคม	วรรณคดีไทยกับประเพณีและวัฒนธรรม
10	17 ก.ย. 69		วรรณคดีไทยกับศิลปะ การแสดงและสื่อแขนงอื่น
11	24 ก.ย. 69		วรรณคดีไทยกับการเมืองและประเด็นทางสังคม
12	1 ต.ค. 69		วรรณคดีไทยกับบริบทโลกและกระแสข้ามชาติ
13	8 ต.ค. 69	<u>ภาคที่ 4</u> การอ่าน วิเคราะห์และ ประเมินค่าวรรณคดี	การวิเคราะห์และประเมินค่าร้อยแก้ว
14	15 ต.ค. 69		การวิเคราะห์และประเมินค่าร้อยกรอง
15	22 ต.ค. 69		การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับบริบท
16	29 ต.ค. 69	สอบปลายภาค	

การประเมินผล

สัดส่วนคะแนน

1. การประเมินผลด้วยการสอบ	60 คะแนน
1.1 สอบกลางภาคเรียน	30 คะแนน
1.2 สอบปลายภาคเรียน	30 คะแนน
2. การประเมินผลด้วยการนำเสนองานกลุ่ม	10 คะแนน
3. การประเมินผลด้วยแบบฝึกหัด/ชิ้นงานในชั้นเรียน	20 คะแนน
4. การประเมินผลด้วยการเข้าเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	10 คะแนน

เกณฑ์การประเมินผล

สัญลักษณ์	ความหมาย	ช่วงคะแนน (100 คะแนน)	ค่าระดับคะแนน (4)
A	ดียอดเยี่ยม	86 – 100	4.00
A-	ดีเยี่ยม	82 – 85	3.75
B+	ดีมาก	78 – 81	3.50
B	ดี	74 – 77	3.00
B-	ค่อนข้างดี	70 – 73	2.75
C+	ปานกลางค่อนข้างดี	66 – 69	2.50
C	ปานกลาง	62 – 65	2.00
C-	ปานกลางค่อนข้างอ่อน	58 – 61	1.75
D+	ค่อนข้างอ่อน	54 – 57	1.50
D	อ่อน	50 – 53	1.00
D-	อ่อนมาก	46 – 49	0.75
F	ตก	0 – 45	0.00

แหล่งทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำรา/หนังสือ

คณาจารย์ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ. 2561. **วรรณคดีศึกษา เล่ม 1 – 2**. กรุงเทพฯ : โครงการ

เผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริและวิวัฒน์ อินทรพร. 2567. **วรรณคดีไทยสำหรับครู**. กรุงเทพฯ ฯ สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เจตนา นาควัชระ. 2542. **ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งวรรณคดี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สยาม.

โซชิตา มณีใส. 2557. **วรรณกรรมร้อยกรองของไทย**. กรุงเทพฯ ฯ สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ดวงมน จิตรจันทน์. 2556. **วรรณคดีวิจารณ์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.

ดวงมน จิตรจันทน์. 2561. **หลังม่านวรรณศิลป์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สัมปชัญญะ

ธเนศ เวศร์ภาดา. 2549. **หอมโลกวรรณศิลป์: การสร้างสรรค์สุนทรีย์แห่งวรรณคดีไทย**. กรุงเทพฯ:ปาเจรา.

นัทธนี ประสานนาม (บก.). 2562. **อุตสาหกรรมประสาณศิลป์ : วรรณกรรม วัฒนธรรมสกรีน และการเดินทางข้ามสื่อ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวรรณคดี และคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นัทธนี ประสานนาม. 2564. **เขียนด้วยเงาเล่าด้วยแสง : วรรณกรรมกับการดัดแปลงศึกษา**. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

- นิตยา แก้วคัลณา. 2556. **สืบสรรค์ชนบวรศิลป์: การสร้างสุนทรียภาพในกวีนิพนธ์ไทย**. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตยา แก้วคัลณา. 2563. **จินตภาพในวรรณกรรมไทย : วัฒนธรรมทางวรรณศิลป์ การสืบสรรค์ และแนวทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตยา แก้วคัลณา. 2566. **สืบสรรค์วรรณคดีไทยในบริบทสังคมไทยร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. 2530. **แวนวรรณกรรม**. กรุงเทพฯ ฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. 2543. **วิเคราะห์วรรณคดีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ: ศยาม.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. 2551. **นิทานพื้นบ้านศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา. 2565. **ประวัติวรรณคดีไทย ฉบับมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา**. กรุงเทพฯ ฯ: มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. 2559. **ความรู้ทั่วไปทางภาษาไทย ตอนที่ 3 : วรรณคดีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. 2560. **วรรณกรรมปัจจุบัน**. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. 2560. **อ่านวรรณกรรม Gen Z**. กรุงเทพฯ ฯ: แสงดาว.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. 2544. **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ ฯ: ธรรมชาติ.
- วิภา กงกะนันทน์. 2561. **กำเนิดนวนิยายในประเทศไทย ประวัติวรรณคดีไทยสมัยใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สรณัฐ ไตลังคะ. 2560. **ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สรณัฐ ไตลังคะ. 2567. **สู่กาละนวยสมัย: วรรณกรรมไทยสมัยใหม่ยุคแรกเริ่ม ถึง พ.ศ.2500**. กรุงเทพฯ ฯ: ศยามปัญญา.
- สายวรุณ สุนทโรทก. 2560. **วรรณคดีวิจักษ์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุกัญญา สุจฉายา. 2545. **เพลงพื้นบ้านศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา สุจฉายา. 2556. **วรรณกรรมมุขปาฐะ**. กรุงเทพฯ ฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา สุจฉายา. 2557. **วรรณคดีนิทานไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา. 2541. **หวังสร้างศิลป์นิมิต เปรตแพรว : การสืบทอดชนบทกับการสร้างสรรค์วรรณศิลป์ในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ ฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา. 2549. **เจิมจันทน์กัสดาล : ภาษาวรรณศิลป์ในวรรณคดีไทย**. กรุงเทพฯ :

โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสาวณิต จุลวงศ์. 2561. **วรรณคดีศึกษา : จากพื้นผิว ถึงโครงสร้างสู่อุดมการณ์**. นนทบุรี: ภาพพิมพ์

เสาวณิต วิงวอน. 2555. **วรรณคดีการแสดง**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : คณะกรรมการฝ่ายวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อนุนามราชชน, พระยา. 2546. **การศึกษาวรรณคดีไทยในแง่วรรณศิลป์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :

สยาม.

เอกสารการสอนชุดวิชาวรรณคดีไทย. 2563. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

พจนานุกรม/นามานุกรม

ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. 2566. **ศัพท์พจนานุกรมวรรณคดีไทย**. กรุงเทพฯ: ธนาเพรส.

ปรัชญา ปานเกตุ. 2560. **ศัพท์พจนานุกรมวรรณคดีไทย**. กรุงเทพฯ: พิมพ์คำ.

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา. 2550. **นามานุกรมวรรณคดีไทย ชุดที่ 1 ชื่อวรรณคดี**. กรุงเทพฯ :

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา.

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา. 2553. **นามานุกรมวรรณคดีไทย ชุดที่ 2 ชื่อผู้แต่ง**. กรุงเทพฯ :

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา.

มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา. 2556. **นามานุกรมวรรณคดีไทย ชุดที่ 3 ชื่อตัวละคร ชื่อสถานที่**

และชื่อปกิณกะ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2539. **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ โวหาร และกลการประพันธ์**.

กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2550. **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ภาคฉันทลักษณ์**. 2550. กรุงเทพฯ :

ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสภา. 2561. **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม ฉบับราชบัณฑิตยสภา**. 2561. พิมพ์ครั้งที่ 2

(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสภา.

ราชบัณฑิตยสภา. 2566. **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสภา (ปรับปรุงเพิ่มเติม)**.

กรุงเทพ: ราชบัณฑิตยสภา.

ออนไลน์

ตัวบทวรรณคดีออนไลน์ : ห้องสมุดดิจิทัลวัชรญาณ <http://vajirayana.org/>

E-Book: ราชบัณฑิตยสถาน. 2557. [กวีวิจารณ์วรรณนา: วรรณคดีไทยพร้อมประวัติและ](#)

[คำอธิบาย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน](#). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.